

змогу підібрати цікаву інформацію, систематизувати її, проаналізувати, даючи при цьому власну оцінку подіям та явищам? На кожному уроці не можливо, та й не варто влаштувати повноцінну дискусію, в той же час окремі її елементи знайдуть своє місце на, будь-якому, уроці! Розглянемо же тлумачення самого терміну. Дискусія (з лат. *discussio* –розгляд, вивчення) – суперечка, яка направлена на пошук істини, і використовує конкретні методи переконання.

Короткова М.В. у своїй публікації «Нетрадиционные формы урока истории: игры и дискуссии» наводить класифікацію дискусій на уроці історії: 1. Структурована або регламентована дискусія; 2. Проектна. Заснована на методі підготовки проекту до певної теми; 3. Дискусія з елементами ігрового моделювання.

Командні та проблемні методи роботи, можна, використовувати на різних етапах уроку, з різною метою під час будь-якої тематики роботи. При цьому, варто враховувати загальний інтелектуальний рівень певного класу.

Наприклад, для уроків-узагальнення у 7-му класі з історії України, по темах «Київська Русь у IX-XIII століттях» та «Галицько-Волинська держава» було обрано форму роботи в форматі вікторини, з урахуванням, що загальний рівень знань в класі посередній. У якості завдань були підібрані різнорівневі завдання, що давало можливість приймати активну участь усім учням. Діти мали можливість під час роботи скорегувати свої знання з теми, а також дізнатися щось цікаве. Пропонувалися завдання на закріплення термінів та основних понять, якими досить насичені вищезазначені теми, а 13 річному підлітку досить легко в них заплутатися. На середньому та високому рівні розглядалися історичні постаті, яких потрібно було розпізнати, опираючись на відомі факти про них, дати власну оцінку їм як особистостям та політикам, окремі учні мали змогу порівняти їх між собою та політиками європейських держав.

Чотирнадцятирічні підлітки є найбільш гіперактивними у повсякденному житті, тому важливо направити їхню енергію в правильний напрямок. Зокрема, чому не обговорити на уроці Всесвітньої

історії одну з найбільш суперечливих постатей в історії – Івана Грозного, в рамках теми «Московська держава в XVI ст.»? Для учнів з високим загальним рівнем доцільним було влаштувати повноцінний урок-диспут, до якого школярі б заздалегідь підготувалися, самостійно відшукуючи та аналізуючи інформацію. У класі з середнім рівнем знань, під час уроку – засвоєння нових знань, в кінці уроку учні були поділені на окремі команди, які повинні були влаштувати «Суд над Іваном Грозним», будучи адвокатами, суддями чи прокурорами. Це дало можливість систематизувати, почути під час уроку інформацію, доповнити її фактами з підручнику, та обговорити власну позицію з однолітками.

Для 9-11 класів, враховуючі вікові особливості та тематику з нової та новітньої історії України та світу, ми маємо можливість застосувати як проблемні питання, дискусії, брей-ринги, обговорення питань в командах під час уроку. Зокрема, доцільно використовувати ланцюг з проблемних питань при розкритті нової тематики, проводячи історичні паралелі між історією України та Всесвітньої історії, спостерігаючи при цьому причинно-наслідкові зв'язки. Зокрема, це дає можливість підтримувати увагу учнів на всіх етапах уроку, акцентуючи увагу на актуальних та цікавих питаннях. Наприклад, при розкритті теми «Індустріалізація в УРСР в довоєнний період» акцентувалася увага на економічному положенні СРСР в порівнянні з провідними країнами світу, розгляді джерел фінансування промисловості, труднощах, які могли виникнути при кожному з можливих варіантів.

Таким чином, колективні методи роботи дають можливість зацікавити сучасного школяра, задіяти його в роботу, не дивлячись на загальний рівень знань окремого учня чи класу у цілому. Важливим є те, що вищезазначені форми роботи корегують знання учнів, виявляючи проблемні сторони, які залишилися не розкритими або не зрозумілими. Готуючись до повноцінної дискусії, учні мають змогу самостійно сформулювати склад команд, розподіли функції, навчитися вкладатися в певні часові межі.

Література:

- 1.Короткова М. В. Нетрадиционные формы урока истории: игры и дискуссии. [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://www.portal-slovo.ru/history/35704.php> (16.24: 2.04.2016);
- 2.Философия: Энциклопедический словарь. — М.: Гардарики. Под редакцией А.А. Ивина. 2004.;
- 3.Навчальні програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html> (16.24: 2.04.2016);

УДК: 316.4 : 360.2

ТИП РЕЛИГИОЗНОСТИ В СОВРЕМЕННОЙ СТУДЕНЧЕСКОЙ СУБКУЛЬТУРЕ

Шевчук К.

Одесский национальный университет имени И.И.Меникова

Исследование религиозности студентов является одним из ключевых направлений современной социологии общества и культуры. Во многом данное обстоятельство объясняется активной личностной, духовной и социальной позицией студентов, определяющей их специфическое отношение к религии. Многочисленные

публикации, посвященные данной теме, констатируют, что религия не занимает центральных позиций в системе самоидентификации студенческой молодежи. Отмечается также, что студентов, считающих себя верующими, оказывается меньше, чем тех, кто относит себя к той или иной конфессии [1, С. 65].

В данной работе под религиозностью мы понимаем систему взглядов, убеждений и мнений, лежащих в основе мировоззрения, основанных на вере в существование Бога или богов, т.е. той или иной разновидности сверхъестественного, а также соответствующего поведения и специфических действий (культы). В качестве критериев религиозности принимаем: 1) самоидентификацию респондентов (верующий – колеблющийся – неверующий); 2) религиозное поведение (посещение храмов, чтение религиозной литературы, исполнение основных обрядов и др.); 3) определенный круг мировоззренческих представлений, характерных для данного вероисповедания или группы вероисповеданий (вера в Бога, вера в душу и др.) [2, С. 107].

Проведя теоретико-методологический анализ социологических исследований, посвящённых уровню религиозности современной молодёжи, мы разработали анкету, призванную выявить типы религиозности украинских студентов. Исследование было проведено на базе философского факультета Одесского национального университета им. И.И. Мечникова, выборка включала в себя 100 студентов. При помощи кластерного анализа мы выделили следующие типы религиозных и нерелигиозных индивидов в зависимости от характера и места религиозной ориентации в ряду их ценностной ориентации или ее отсутствия.

Первый кластер включает в себя 5% студентов. Их тип - религиозные с доминантной религиозной ориентацией. Они прочно верят и основные положения вероучения, осознают себя членами определенной религиозной общности. Регулярно и часто совершают акты культового действия, главный мотив которых – религиозный. Играть активную роль в религиозной группе, распространяют религиозные взгляды. Религиозное сознание существенно влияет на мотивацию социальной деятельности.

Второй кластер объединяет 29% студентов. Данный тип можно назвать религиозные с подчиненной религиозной ориентацией. Они верят лишь в самые существенные положения вероучения, и, как правило, осознают себя членами определенной религиозной общности. Культовые действия совершают нерегулярно, религиозный мотив участия

в них может оказаться неглавным. Активной роли в религиозной группе не играют, не принимают деятельного участия в распространении религиозных взглядов. Религиозное сознание лишь отчасти воздействует на мотивацию социальной деятельности.

Третий кластер охватывает 31% студентов. Это колеблющиеся с неустойчивой религиозной ориентацией. Они испытывают колебания между верой и неверием, обнаруживают сомнение в истинности даже основных и существенных положений вероучения. Могут входить в какую-либо религиозную общность. Культовые действия совершают редко, участвуют лишь в наиболее важных религиозных праздниках и обрядах, чаще всего под влиянием нерелигиозных мотивов. Они не имеют постоянных связей с религиозной группой, религиозные взгляды не распространяют. Религиозные стимулы, как правило, не влияют на мотивацию социальной деятельности.

Четвёртый кластер включает 26% студентов, мы отнесли их к индифферентным. Они не обнаруживают какой-либо ориентации в отношении к религии и религиозности, не имеют религиозной веры, не верят в истинность положений вероучения, не относят себя к религиозной общности. Культовых действий не совершают, хотя не исключены отдельные подобные акты по нерелигиозным мотивам. Религиозных взглядов не распространяют, безразличны, но терпимы к религии и религиозности. Социальная деятельность стимулируется безрелигиозными мотивами.

Пятый кластер включает 9% студентов, это атеисты. Они не верят в положения вероучений, не обладают религиозной верой, культовых и внекультовых религиозных действий не совершают. Имеют осознанные атеистические убеждения и ориентацию, обладают тем или иным объемом атеистических знаний. Атеистические мотивы принимают во внимание при выборе видов социальной деятельности.

Таким образом, проведённое нами исследование позволило охарактеризовать и представить в процентном отношении типы религиозности в среде современной украинской молодёжи на примере одесских студентов.

Литература

1. Грашевская О.В. Исследование отношения студенческой молодёжи к религии / О.В. Грашевская // Проблема развития территории. – 2014. – Вып. 5. – С. 57 – 68.
2. Фролова К.С. Религиозность в студенческой среде (на примере КемГУ) / К.С. Фролова, А.В. Орлова // Вестник Кемеровского государственного университета. – 2014. - №4. – С. 106 – 110.

УДК 394.24:793.32

ЕЛЕМЕНТИ РИТУАЛЬНОГО ТАНЦЮ У СУЧАСНІЙ ХОРЕОГРАФІЇ

Шакайло К.В. – ст., 4 курсу

Науковий керівник – к.і.н., доцент Петрова Н.О.

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Танец своїм корінням сягає глибини віків. В сучасній науці існує багато різних понять та тлумачень танцю і його різновидів але слід зазначити, що від свого першопочаткового вигляду та

призначення і до сучасного стану танець як частина культури суттєво змінився.

Одним з важливих різновидів танцю є ритуальний танець як обов'язковий елемент в